

**Vec C-513/23**

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1  
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

**Dátum podania:**

9. august 2023

**Vnútroštátny súd:**

Administratíven sãd Pleven

**Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:**

28. júl 2023

**Žalobkyňa:**

Obština Pleven

**Žalovaný:**

Rãkovoditel na Upravljavaštia organ na Operativna programa  
„Regioni v rastež“ 2014–2020

---

## **Predmet konania vo veci samej**

Vec sa týka žaloby podanej obcou proti správne mu aktu, ktorým jej bola uložená finančná oprava vo výške 25 % oprávnených výdavkov v súvislosti so zmluvou, ktorú uzavrela s dodávateľom na jednu z častí v rámci procesu verejného obstarávania.

## **Predmet a právny základ podania návrhu na začatie prejudiciálneho konania**

Výklad článku 42 ods. 3 písm. b) v spojení s bodom 2 prílohy č. VII smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ, najmä formulácie „alebo rovnocenné“ vo vzťahu k norme, ktorá sa má dodržať, podľa článku 267 ods. 1 písm. b) ZFEÚ.

## **Prejudiciálna otázka**

Má sa článok 42 ods. 3 písm. b) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES v spojení s bodom 2 prílohy č. VII tejto smernice vykladať v tom zmysle, že je prípustná vnútroštátna právna úprava a judikatúra, podľa ktorej je verejný obstarávateľ vždy povinný každý odkaz na normu, ktorá má byť dodržaná, v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania doplniť slovami „alebo rovnocenné“, a to aj vtedy, keď sa má dodržať harmonizovaná norma, ktorá bola vytvorená na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 305/2011 z 9. marca 2011, ktorým sa ustanovujú harmonizované podmienky uvádzania stavebných výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje smernica Rady 89/106/EHS, resp. na základe zrušenej smernice 89/106/EHS?

## **Právne predpisy a judikatúra Únie**

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 305/2011 z 9. marca 2011, ktorým sa ustanovujú harmonizované podmienky uvádzania stavebných výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje smernica Rady 89/106/EHS (Ú. v. EÚ L 88, 2011, s. 5) (ďalej len „nariadenie č. 305/2011“), odôvodnenia 1, 2, 14 a 16, článok 17 ods. 1

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 2018, s. 1) (ďalej len „nariadenie 2018/1046“), článok 160

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 320) (ďalej len „nariadenie č. 1303/2013“), článok 2 bod 7

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 94, 2014, s. 65) (ďalej len „smernica 2014/24“), článok 42 a príloha VII body 1 a 2

Rozsudky Súdneho dvora z 27. októbra 2016, C-613/14, bod 40, a zo 17. decembra 2020, spojené veci C-475/19 P a 688/19 P, body 65 a 66

### **Vnútroštátne právne predpisy**

Zakon za obštestvenite porački (zákon o verejnom obstarávaní; ďalej len „ZOP“), článok 2 ods. 1 body 1 a 2, ako aj ods. 2, článok 18 ods. 1 bod 12, článok 48 ods. 2, článok 59 ods. 2, článok 107 bod 1 a článok 112 ods. 1 bod 2, článok 181 ods. 4

Naredba Nr. RD-02-20-1 ot 5 fevruari 2015 za uslovijata i reda za vlagane na strojitelni produkti v stroježite na Republika Baltaria (nariadenie č. RD-02-20-1 z 5. februára 2015 o predpokladoch a postupe pri zabudovaní stavebných výrobkov do stavieb v Bulharskej republike), ktoré vydal Ministar na regionalnoto razvitie i blagoustrojstvoto (Minister regionálneho rozvoja a verejných prác) (štátny vestník č. 14 z 20. februára 2015, účinné od 1. marca 2015)

Naredba za posočvane na nerednosti, predstavljavašti osnovania za izvaršvane na finansovi korekcii, i procentnitate pokazateli za opredeljane razmera na finansovite korekcii po reda na Zakona za upravlenie na sredstvata ot Evropejskitate strukturni i investicionni fondove (nariadenie o určovaní nezrovnalostí, ktoré sú dôvodom na vykonanie finančných opráv, ako aj percentuálnych ukazovateľoch na určenie výšky finančných opráv podľa zákona o riadení prostriedkov z európskych štrukturálnych a investičných fondov) (vydané uznesením Rady ministrov č. 57 z 28. marca 2017, štátny vestník č. 27 z 31. marca 2017, účinné od 31. marca 2017) (ďalej len „nariadenie o nezrovnalostiach“)

### **Krátke zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej**

- 1 V tomto súdnom konaní bolo napadnuté rozhodnutie vedúceho riadiaceho orgánu Operačného programu „Regionálny rozvoj“ 2014-2020 (ďalej len „riadiaci orgán“) č. RD-02-36-313 z 20. marca 2023, ktorým bola voči obci Pleven

vykonaná finančná oprava vo výške 25 (dvadsaťpäť) % oprávnených výdavkov v súvislosti so zmluvou č. BG16RFOP001-1.007-0004-C01-S-09 (IRO-2541)/23.03.2021, ktorú uzavrela s dodávateľom, spoločnosťou „DIKISTROJ“ EOOD, v hodnote 1 449 180,17 bulharských leva (BGN) bez dane z pridanej hodnoty, 1 739 016,20 BGN s daňou z pridanej hodnoty. Celková výška finančnej opravy je 434 754, 05 BGN s daňou z pridanej hodnoty.

- 2 Obec Pleven je prijímateľom na základe Zmluvy o riadení č. RD-02-37-44 z 10. júla 2020 a prílohy 1 tejto zmluvy, ktorú uzavrela s MRRB [Ministerstvo na regionalnoto razvitie i blagoustrojstvoto (Ministerstvo regionálneho rozvoja a verejných prác, Bulharsko)] o poskytnutí finančnej pomoci v rámci prioritnej osi 1 „Udržateľný a integrovaný rozvoj miest“ operačného programu „Regionálny rozvoj“, proces BG16RFOP001-1.001-039 „Implementácia Integrovaných plánov sanácie a rozvoja miest na roky 2014 - 2020“ na realizáciu návrhu projektu BG16RFOP001-1.007-0004 „Vytvorenie udržateľného mestského prostredia v Plevene – stupeň 2“.
- 3 V súvislosti s touto zmluvou obec realizovala verejné obstarávanie, a to verejné výberové konanie v zmysle článku 18 ods. 1 bodu 12 ZOP s označením „Realizácia stavebných prác na obnove líniových objektov v mestskom prostredí v Plevene, pozostávajúca z troch častí“. Súťažné podklady obsahujú aj požiadavky uvedené v rozhodnutí, ktoré je predmetom konania.
- 4 Z celkového počtu 17 predložených ponúk, medzi nimi šesť pre prvú časť, komisia pre skúmanie, hodnotenie a výber predložených ponúk, ktorú vymenoval starosta obce príkazom z októbra 2020, po vylúčení niektorých účastníkov zaradila do výberu na prvú časť troch účastníkov. Po otvorení cenových ponúk boli vybraní dvaja účastníci, keďže tretí medzitým vzal svoju ponuku späť. Poradie účastníkov pre prvú časť bolo určené rozhodnutím starostu obce č. RD-10-159/16.02.2021 o výbere dodávateľov pre časti, pre ktoré bola vypísaná súťaž. Na základe správy predsedu komisie, podľa ktorej bolo v protokoloch a v rozhodnutí nesprávne uvedené označenie verejnej súťaže, a na základe jeho návrhu opravy boli pre jednotlivé časti dodávateľia určené dodatočne rozhodnutím starostu obce č. RD-10-186/19.02.2021. Na základe tohto výberu bola pre časť 1 uzavretá zmluva uvedená vyššie v bode 1. K tejto zmluve bola priložená technická špecifikácia a program prác.
- 5 Riadiacemu orgánu bol zaslaný na overenie kontrolný list, v ktorom bolo vyjadrené podozrenie z nezrovnalostí, a na základe toho bolo začaté správne konanie. Obec bola listom č. 99-00-6-69/17.02.2023 informovaná o podozrení z nezrovnalostí a bola jej poskytnutá príležitosť uviesť dôvody a predložiť písomné dôkazy na spochybnenie prvotných zistení riadiaceho orgánu o nezrovnalostiach. Obec Pleven podala odpor č. BG16RFGP001-1.007-0004-C02-M061 z 2. marca 2023 s rovnakými námietkami ako sú tie, ktoré sú rozvedené v písomnom vyhotovení jej žaloby.

- 6 V právnej veci prejednávanej na vnútroštátnom súde bol predložený aj list Bulharski Institut po standartizacia (Bulharský inštitút pre standardizáciu, Bulharsko) (ďalej len „BIS“), v ktorom sa uvádzajú tieto úvahy:

„Bulharská norma BDS 624:1987 obrubníky z betónu bola 25. marca 2005 nahradená v súčasnosti platnou bulharskou normou BDS EN 1340:2005 betónové obrubníky pre podlahové krytiny. Požiadavky a postupy skúšania. Bola predmetom opravy BDS EN 1340:2005/AC:2006.

Bulharská norma, ktorou sa zavádza európska norma BDS EN 60332-1-2:2006 skúšky káblov, izolovaných vedení a optických káblov v prípade požiaru – časť 1 - 2: Skúška vertikálneho rozšírenia plameňa na vodiči, izolovanom vedení alebo kábli – skúšobný postup 1 kW plameňom zo zmesi plynu a vzduchu je jednotne zavedená medzinárodná norma IEC 60332-1-2:2004. Bola predmetom opravy IEC 60332-1-2: 2004/AMD1:2015 EDI, ako aj troch zmien: BDS EN 60332-1-2:2004/11:2015, BDS EN 60332-1- 2:2004/11:2017 a BDS EN 60332-1-2:2004/A12:2021.“

O otázke, či existujú rovnocenné normy, sa v liste BIS uvádza: „Pri normalizácii neexistuje koncept ‚rovnocenných noriem‘. Vyplýva to zo zásady medzinárodnej, európskej a vnútroštátnej normalizácie, podľa ktorej pre jeden objekt môže existovať len jedna norma. Normy, ktoré obsahujú rozdielne referenčné čísla alebo rovnaké číslo, avšak s iným rokom vytvorenia, nemôžu byť rovnocenné.

Norma BDS EN 1340:2005 je toho času účinná a zrušila normu BDS 624:1987, zatiaľ čo norma BDS EN 60332-1-2:2006 je toho času účinná a zrušila normu BDS EN 50265-2-1:2002.

Ak sa európska norma zavádza ako vnútroštátna norma, BIS ako bulharský národný normalizačný orgán musí zrušiť protirečiacie vnútroštátne normy, aby zachoval zásadu harmonizácie, ktorá je kľúčovou zásadou voľného európskeho trhu.

Ak sa vytvára nové znenie normy, spravidla sa ním ihneď zrušuje staré znenie. V niektorých prípadoch je toto zrušenie odložené na určité obdobie, počas ktorého sú uplatniteľné obe znenia normy, takzvané obdobie spoločného uplatňovania.“

### **Hlavné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej**

- 7 Žalovaný riadiaci orgán tvrdí, že pri realizácii verejného obstarávania boli pripustené tri porušenia, z ktorých len prvé tvorí základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania, a to: Porušenie článku 2 ods. 2 a článku 48 ods. 2 v spojení s článkom 2 ods. 1 bodmi 1 a 2 ZOP – protiprávne kritérium výberu. V technickej špecifikácii pre časť č. 1 sú stanovené nasledujúce normy: – BDS 624-87; – BDS EN 1340:2005; – EN 60332-1-2. Obstarávateľ nestanovil záujemcom možnosť predložiť ponuku rovnocennú s týmito normami, čo predstavuje porušenie článku 48 ods. 2 ZOP, podľa ktorého každý odkaz na

normu, špecifikáciu, technické hodnotenie, technické osvedčenie alebo technický referenčný rozmer musí byť v zmysle odseku 1 bodu 2 doplnený slovami „alebo rovnocenné“. Vzhľadom na takto formulovanú podmienku riadiaci orgán zastáva názor, že obstarávateľ neoprávnene obmedzil možnosť účasti osôb, ktoré by mohli zabezpečiť realizáciu zákazky s použitím rovnocenných noriem. Porušenie je z dôvodu možného finančného dopadu závažné. Riadiaci orgán poukazuje na to, že podľa článku 6 nariadenia č. RD-02-20-1 z 5. februára 2015 o predpokladoch a postupe pri zabudovaní stavebných výrobkov do stavieb v Bulharskej republike stavebné výrobky pre investičné projekty musia spĺňať požiadavky na ich vlastnosti podľa harmonizovaných technických špecifikácií nariadenia (EÚ) č. 305/2011, nariadení uvedených v článku 3 ods. 3 tohto nariadenia, delegovaných nariadení uvedených v článku 3 ods. 4 a vnútroštátnych požiadaviek na účel použitia. Avšak pri formulovaní podmienok zákazky je obstarávateľ napriek tomu povinný každý odkaz na normu doplniť slovami „alebo rovnocenné“. V tomto smere treba poukázať na judikatúru v rozsudku VAS [Värhoven administrativen sād (Najvyšší správny súd, Bulharsko)] č. 7298 zo 16. mája 2019 v správnej veci č. 2451/2019.

- 8 V napadnutom rozhodnutí bolo tiež uvedené porušenie článku 160 nariadenia 2018/1046, ako aj nezrovnalosti v zmysle článku 2 bodu 36 nariadenia 1303/2013. Tieto majú podľa názoru riadiaceho orgánu finančný dopad, keďže o nezrovnalosť môže ísť aj vtedy, keď existuje možnosť vzniku škody na rozpočte, bez toho, aby bolo treba preukazovať existenciu konkrétneho finančného dopadu. Prvé porušenie predstavuje predovšetkým nezrovnalosť v zmysle bodu 11 písm. b) prílohy 1 k článku 2 ods. 1 nariadenia o nezrovnalostiach, keďže táto nezrovnalosť sa týka uplatňovania kritérií pridelenia zákazky, ktoré nie sú diskriminačné z vnútroštátnych/regiónálnych/lokálnych dôvodov, ale vedú k tomu, že dochádza k obmedzeniu prístupu záujemcov alebo účastníkov k dotknutému procesu verejného obstarávania. Podľa článku 5 ods. 1 nariadenia o nezrovnalostiach sa finančná oprava zisťuje podľa princípu proporcionality, keďže nie je možné skutočne vyčíslieť finančný dopad porušenia. Finančná oprava sa podľa článku 7 nariadenia o nezrovnalostiach má stanoviť v najvyššej sadzbe 25 %.
- 9 Odpor z 2. marca 2023 podaný obcou Pleven riadiaci orgán zamietol ako nedôvodný.
- 10 Žalobkyňa, obec Pleven, toto rozhodnutie napadla s odôvodnením, že nie je zlučiteľné s hmotným právom. Zistenia riadiaceho orgánu o jej porušeníach v pozícii verejného obstarávateľa pri vyhlasovaní a realizácii verejného obstarávania, ako aj pri uzatváraní zmluvy, ktorá je predmetom tohto konania, sú chybné, neodôvodnené a nezlučiteľné s ustanoveniami ZOP a ZUT [Zakon za ustrojstvo na teritorijata (zákon o územnom plánovaní)]. V písomnom vyhotovení žaloby sa k prvému porušeniu uvádza, že technické špecifikácie pre časť č. 1 odkazujú na normy BDS 624-87, BDS EN 1340:2005 a EN 60332-1-2, pričom pre účastníkov nie je stanovená možnosť predložiť rovnocennú ponuku. Riadiaci orgán tvrdí, že verejný obstarávateľ nesprávne obmedzil možnosť účasti osôb,

ktoré sú schopné predložiť rovnocennú ponuku na realizáciu zákazky, čo však z nasledujúcich dôvodov nie je správne:

- 11 Norma BDS 624-87 upravuje skúšky materiálov, vlastnosti, požiadavky a skúšobné postupy pre cement, prefabrikované betónové obrubníky, žľaby a doplnkové prvky, ktoré sa podľa Bulgarski dăržaven standart (Bulharský štátny štandard) používajú na pokrývku dopravných plôch a na zastrešenie. Uvedená norma BDS EN 1340:2005 zároveň predstavuje „harmonizovanú normu“ v zmysle nariadenia č. 305/2011. V článku 2 ods. 2 nariadenia č. RD-02-20-1 z 5. februára 2015 sa uvádza, že „pri plánovaní stavieb ... sa plánujú a pri realizácii stavieb sa zabudovávajú také stavebné materiály, ktoré zaručujú splnenie základných požiadaviek na stavby podľa prílohy 1 nariadenia (EÚ) č. 305/2011“. V tomto kontexte chýbajúci dodatok „alebo rovnocenné“ nevedol k tomu, že potenciálni uchádzači boli odstrašení od účasti na verejnom obstarávaní, ako to tvrdí riadiaci orgán, keďže podľa nariadenia a technickej špecifikácie účastníci museli použiť také obrubníky, ktoré zodpovedajú požiadavkám Bulgarski dăržaven standart (Bulharský štátny štandard) alebo norme harmonizovanej podľa nariadenia č. 305/2011. V tomto prípade je normou rovnocennou k BDS harmonizovaná norma BDS EN, pričom v tomto smere neexistuje žiadna iná rovnocenná norma, takže každá iná norma je v rozpore s nariadením č. RD-20-02-1 a nariadením č. 305/2011. Verejný obstarávateľ síce formálne nedodržel článok 48 ods. 2 ZOP, ale toto formálne porušenie sa nijakým spôsobom finančne neprejaví, nevznikla žiadna škoda pokiaľ ide o prostriedky EŠIF (európskych štrukturálnych a investičných fondov), tretí znak skutkovej podstaty nezrovnalosti nie je naplnený.
- 12 V písomnom vyhotovení žaloby sa poukazuje aj na to, že norma EN 60332-1-2 stanovuje skúšky šírenia plameňa pre káble. V prípade tejto normy ide o harmonizovanú normu skúšky odolnosti proti vertikálnemu šíreniu plameňa na vodiči, na izolovanom vedení alebo na kábli, resp. na optickom kábli za určitých podmienok. EN 60332-1-2 je norma na skúšanie káblov, ktorá je všeobecne platná na území EÚ, a bola uvedená v technickej špecifikácii v súvislosti s pasívnymi protipožiarnymi opatreniami. V prejednávanej veci ide v prípade uvedenej normy EN 60332-1-2 o harmonizovanú normu v zmysle nariadenia č. 305/2011, pričom v tomto smere nie je rovnocenná žiadna iná norma, takže každá iná norma je v rozpore s nariadením č. RD-20-02-1 a nariadením č. 305/2011. Verejný obstarávateľ síce formálne nedodržel článok 48 ods. 2 ZOP, to však nemalo žiadne finančné dopady, nevznikla žiadna škoda pokiaľ ide o prostriedky EŠIF, t. j. nie je naplnený tretí znak skutkovej podstaty nezrovnalosti.
- 13 Z týchto dôvodov žalobkyňa zastáva názor, že nejde o porušenie článku 2 ods. 2 a článku 48 ods. 2 v spojení s článkom 2 ods. 1 bodmi 1 a 2 ZOP, ktoré predstavuje nezrovnalosť v zmysle bodu 11 prílohy 1 k článku 2 ods. 1 nariadenia o nezrovnalostiach, a preto žiada, aby súd rozhodnutie zrušil v celom rozsahu vrátane konštatovania porušenia v bode 1 napadnutého rozhodnutia.

**Krátke odôvodnenie podania návrhu na začatie prejudiciálneho konania**

- 14 Takto zistený skutkový stav vyvoláva nasledujúce otázky, ktoré majú význam pre posúdenie zákonnosti napadnutého rozhodnutia: Ide o nezrovnalosť v zmysle článku 2 bodu 36 nariadenia č. 1303/2013 (resp. článku 2 bodu 7 nariadenia č. 1083/2006 vzhľadom na článok 152 ods. 1 nariadenia č. 1303/2013), podľa ktorého „nezrovnalosť“ označuje akékoľvek porušenie práva Únie, konkrétne: 1. je preukázané porušenie ustanovenia práva Únie vyplývajúce z konania alebo opomenutia hospodárskeho činiteľa (hospodárskeho subjektu); 2. existuje škoda v komunitárnom rozpočte Európskej únie, ktorá nastala alebo môže nastať vo forme neoprávnených/neodôvodnených výdavkov, a 3. existuje príčinná súvislosť medzi porušením a škodou?
- 15 Pokiaľ ide o porušenie opísané na účely tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktoré je uvedené v bode 1.1 napadnutého rozhodnutia, vnútroštátny súd musí vo svojom rozsudku najmä konštatovať, či toto porušenie
- predstavuje porušenie bodu 11 písm. b) prílohy 1 k článku 2 ods. 1 nariadenia o nezrovnalostiach v znení platnom v čase rozhodnutia o vykonaní finančnej opravy, ktoré je predmetom konania, – bod 11: „Použitie: – dôvodov vylúčenia, kritérií výberu, kritérií pridelenia zákazky alebo podmienok realizácie zákazky alebo technických špecifikácií, ktoré nie sú diskriminačné v zmysle bodu 10 tejto prílohy, ale obmedzujú prístup uchádzačov alebo účastníkov.“, písm. b) – prípady, v ktorých boli použité diskriminačné kritériá/podmienky/špecifikácie, avšak je tu minimálna miera hospodárskej súťaže, t. j. boli predložené dve alebo viac ponúk, ktoré spĺňajú kritériá výberu;
  - je porušením článku 2 ods. 2 a článku 48 ods. 2 v spojení s článkom 2 ods. 1 bodmi 1 a 2 ZOP a
  - je porušením článku 160 nariadenia 2018/1046.
- 16 Na vyjasnenie a správne zodpovedanie časti týchto otázok je potrebné vyložiť ustanovenia práva Spoločenstva, najmä smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorá bola prebraná do bulharského práva, ktorej účel a obsah sú však nejasné, pokiaľ ide o tvrdení neexistenciu porušenia článku 2 ods. 2 a článku 48 ods. 2 v spojení s článkom 2 ods. 1 bodmi 1 a 2 ZOP.
- 17 Pokiaľ ide o dodatok, že je možná aj ponuka obrubníkov a káblov rovnocenná s uvedenými normami, ktorý chýba v dokumentoch, súd konkrétne zohľadnil nasledujúce skutočnosti: Článok 48 ods. 2 ZOP, o porušenie ktorého má ísť, stanovuje, že každý odkaz na normu, špecifikáciu, technické hodnotenie alebo technické osvedčenie v zmysle odseku 1 bodu 2 musí byť doplnený slovami „alebo rovnocenné“. V prejednávanej veci je nesporné, že v súťažných podkladoch takýto odkaz týkajúci sa noriem chýbal.
- 18 Článok 48 ods. 2 ZOP preberá do vnútroštátneho práva smernicu 2014/24, najmä jej článok 42. Podľa článku 42 ods. 1 prvej vety sa technické špecifikácie



vymedzené v prílohe VII bode 1 uvedú v súťažných podkladoch. Technická špecifikácia stanoví požadované charakteristické znaky prác, služieb alebo tovaru. Podľa článku 42 ods. 2 technické špecifikácie umožňujú hospodárskym subjektom rovnaký prístup k postupu obstarávania a nesmú mať za následok vytváranie neopodstatnených prekážok otváraniu verejného obstarávania hospodárskej súťaži. Podľa článku 42 ods. 3 písm. b) sa bez toho, aby boli dotknuté záväzné vnútroštátne technické pravidlá, pokiaľ sú zlučiteľné s právom Únie, technické špecifikácie formulujú jedným z týchto spôsobov: ... b) odkazom na technické špecifikácie a podľa poradia na: vnútroštátne normy, ktorými sa transponujú európske normy; európske technické osvedčenia; spoločné technické špecifikácie; medzinárodné normy; iné technické referenčné systémy zavedené európskymi úradmi pre normalizáciu, alebo ak takéto špecifikácie neexistujú, odkazom na vnútroštátne normy, vnútroštátne technické osvedčenia alebo vnútroštátne technické špecifikácie týkajúce sa dizajnu, kalkulácií, vykonania prác a použitia tovaru; každý odkaz je doplnený slovami „alebo rovnocenné“.

- 19 V uvedenej prílohe VII sa v bode 2 uvádza: „norma“ je technická špecifikácia prijatá uznávaným orgánom pre normalizáciu pre opakované alebo stále uplatňovanie, dodržiavanie ktorej nie je povinné a ktorá patrí do jednej z týchto kategórií: a) medzinárodná norma: je norma prijatá medzinárodnou organizáciou pre normalizáciu a sprístupnená širokej verejnosti; b) európska norma: je norma prijatá európskou organizáciou pre normalizáciu a sprístupnená širokej verejnosti; c) vnútroštátna norma: je norma prijatá vnútroštátnou organizáciou pre normalizáciu a sprístupnená širokej verejnosti“.
- 20 Ako vyplýva z týchto ustanovení, článok 42 smernice sa vzťahuje na „normu“ v zmysle technickej špecifikácie prijatej uznávaným orgánom pre normalizáciu pre opakované alebo stále uplatňovanie, dodržiavanie ktorej nie je povinné.
- 21 Na druhej strane je tu nariadenie č. 305/2011. Podľa odôvodnení 1 a 2 tohto nariadenia sa v predpisoch členských štátov vyžaduje, aby boli stavby navrhnuté a zhotovené tak, aby neohrozovali bezpečnosť osôb, domácich zvierat ani majetku a ani nepoškodzovali životné prostredie. Tieto predpisy majú priamy vplyv na požiadavky na stavebné výrobky. Tieto požiadavky sú potom vyjadrené vo vnútroštátnych normách pre výrobky, národných technických osvedčeniach a iných národných technických špecifikáciách a v predpisoch týkajúcich sa stavebných výrobkov. Rozdielnosť týchto požiadaviek bráni obchodu v rámci Únie. V odôvodnení 14 sa uvádza, že ak si zamýšľané použitie vyžaduje pri akejkoľvek podstatnej vlastnosti prahové úrovne, ktoré majú stavebné výrobky v členských štátoch dosahovať, tieto úrovne by sa mali stanoviť v harmonizovaných technických špecifikáciách. Podľa odôvodnenia 16 by prahové úrovne, ktoré určí Komisia podľa tohto nariadenia, mali byť všeobecne uznanými hodnotami pre podstatné vlastnosti dotknutých stavebných výrobkov so zreteľom na ustanovenia členských štátov a mali by zaručovať vysokú úroveň ochrany v zmysle článku 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

- 22 Na základe týchto úvah stanovila európske organizácie pre normalizáciu uvedené v prílohe I k smernici 98/34/ES postupom podľa článku 17 ods. 1 tohto nariadenia na základe žiadostí harmonizované normy (ďalej len „mandáty“), ktoré vydala Komisia v súlade s článkom 6 uvedenej smernice po porade so Stálym výborom pre stavebníctvo uvedeným v článku 64 tohto nariadenia.
- 23 Právna povaha týchto harmonizovaných noriem bola predmetom judikatúry Súdneho dvora Európskej únie. Vnútroštátny súd odkazuje na rozsudok Súdneho dvora (tretia komora) z 27. októbra 2016, C-613/14, bod 40: „Z vyššie uvedeného vyplýva, že harmonizovaná norma, akou je dotknutá norma vo veci samej, ktorá bola prijatá na základe smernice 89/106 a na ktorú boli uverejnené odkazy v Úradnom vestníku Európskej únie, je súčasťou práva Únie, keďže práve odkazmi na ustanovenia takejto normy je určené, či domnienka uvedená v článku 4 ods. 2 smernice 89/106 platí alebo neplatí pre daný výrobok.“ Obsahom uvedenej domnienky je, že členské štáty vychádzajú z použiteľnosti stavebných výrobkov, ktoré majú také vlastnosti, že stavby, na ktoré sa tieto výrobky použijú, pri riadnom plánovaní a stavebnej realizácii zodpovedajú podstatným požiadavkám podľa článku 3, keď sú tieto výrobky označené značkou CE, z ktorej vyplýva, že zodpovedajú všetkým ustanoveniam tejto smernice vrátane postupov posudzovania zhody stanovených v kapitole V a postupu stanoveného v kapitole III. Vnútroštátny súd odkazuje tiež na rozsudok Súdneho dvora (prvá komora) zo 17. decembra 2020 v spojených veciach C-475/19 P a C-688/19 P, body 65 a 66.
- 24 V prejednávanej veci predstavujú normy uvedené vo vzťahu k betónovým obrubníkom a káblom harmonizované normy v zmysle nariadenia, takže ich možno považovať za záväzné. Z tohto dôvodu vzniká otázka, či sa na ne vzťahuje článok 42 smernice o verejnom obstarávaní, a od odpovede na túto otázku závisí posúdenie, či je verejný obstarávateľ povinný, resp. oprávnený požadovať plnenie rovnocenné s predmetnou normou. Treba zohľadniť skutočnosť, že podľa listu BIS č. 3527/7.06.2023 neexistujú žiadne iné normy. To potom dáva odpoveď na otázku, či sú tieto normy pre stavebné výrobky, konkrétne betónové obrubníky a elektrické káble, ktoré musí zhotoviteľ zabudovať do diela, záväzné.
- 25 Podľa článku 267 ods. 3 ZFEÚ je na výklad práva Spoločenstva výlučne príslušný Súdny dvor Európskej únie. Senát vnútroštátneho súdu rozhodujúci vo veci po preskúmaní judikatúry Súdneho dvora Európskej únie konštatuje, že Súdny dvor o tejto alebo porovnateľnej otázke ešte nerozhodoval v žiadnom konaní o výklade alebo o vyhlásení neplatnosti. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania podáva súd rozhodujúci vo veci na vlastný podnet. Na základe vyššie uvedeného musí súd konanie v tejto veci prerušiť a predložiť Súdnemu dvoru návrh na začatie prejudiciálneho konania.